TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2011. gada 24. martā *

Lieta C-400/08

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2008. gada 16. septembrī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv E. Traversa [*E. Traversa*] un R. Vidāls Puī [*R. Vidal Puig*], pārstāvji, kuriem palīdz K. Fernandess Visjens [*C. Fernández Vicién*] un A. Pereda Mikels [*A. Pereda Miquel*], *abogados*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Spānijas Karalisti, ko pārstāv N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*], pārstāve, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — spāņu.

ko atbalsta

Dānijas Karaliste, ko pārstāv J. Berings Līsbergs [*J. Bering Liisberg*] un R. Holdgords [*R. Holdgaard*], pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Ross [*A. Rosas*] (referents), U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] un P. Linda [*P. Lindh*],

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs N. Nančevs [*N. Nanchev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 6. maija tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2010. gada 7. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Prasības pieteikumā Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, nosakot ierobežojumus tirdzniecības centru izveidei Katalonijā, kas izriet no 1996. gada 15. janvāra Likuma Nr. 7/1996 par mazumtirdzniecības regulējumu (*Ley 7/1996, de ordenación del comercio minorista*; 1996. gada 17. janvāra *BOE* Nr. 15, 1243. lpp.; turpmāk tekstā — "Likums Nr. 7/1996") un Katalonijas autonomās kopienas tiesiskā regulējuma šajā jomā, proti, 2005. gada 27. decembra Likuma Nr. 18/2005 par tirdzniecības uzņēmumiem (*Ley 18/2005 de equipamientos comerciales*; 2006. gada 3. janvāra *DOGC* Nr. 4543, 72. lpp.; turpmāk tekstā — "Likums Nr. 18/2005"), 2006. gada 10. oktobra Dekrēta Nr. 378/2006 par Likuma Nr. 18/2005 izpildi (*Decreto 378/2006 por el que se desarolla la Ley 18/2005*; 2006. gada 16. oktobra *DOGC* Nr. 4740, 42591. lpp.; turpmāk tekstā — "Dekrēts Nr. 378/2006") un 2006. gada 10. oktobra Dekrēta Nr. 379/2006 par sektoriālā tirdzniecības uzņēmumu teritoriālā plāna apstiprināšanu (*Decreto 379/2006 por el que se aprueba el Plan territorial sectorial de equipamientos comerciales*; 2006. gada 16. oktobra *DOGC* Nr. 4740, 42600. lpp.; turpmāk tekstā — "Dekrēts Nr. 379/2006"), Spānijas Karaliste nav izpildījusi EKL 43. pantā paredzētos pienākumus.

I — Atbilstošās valsts tiesību normas

A — *Likums Nr. 7/1996*

2 Likuma Nr. 7/1996 2. pantā ir noteikts:

"Tirdzniecības uzņēmumi

1. Par tirdzniecības uzņēmumiem tiek uzskatītas telpas un konstrukcijas vai stabilas un pastāvīgas iekārtas, kuras ir paredzētas regulārai komercdarbības veikšanai, kas var notikt vai nu nepārtraukti, vai noteiktās dienās vai laika posmos.

2. Iepriekš minētajā definīcijā ietilpst kioski un vispārēji — visa veida iekārtas, kas atbilst minētajā definīcijā paredzētajam mērķim, ja tās atbilst ēkas statusam Civilkodeksa 334. panta izpratnē.

3. Autonomās kopienas paredz nosacījumus liela [tirdzniecības] uzņēmuma statusa piešķiršanai. Atļauju piešķiršanas un tirdzniecību regulējošo noteikumu mērķiem par tādiem katrā ziņā tiek uzskatīti tirdzniecības uzņēmumi, kuri ir paredzēti visa veida preču mazumtirdzniecībai un kuru ekspozīcijas un tirdzniecības platība pārsniedz 2500 m^2."

3 Šī paša likuma 6. pantā ir paredzēts:

"Lielu tirdzniecības [uzņēmumu] izveide

1. Liela tirdzniecības uzņēmuma atvēršanai ir jāsaņem īpaša komercdarbības atļauja, kuru izsniedz autonomās kopienas administrācija, kura var noteikt, ka administratīvā atļauja ir nepieciešama arī citos ar komercdarbību saistītos gadījumos.

2. Lēmums par iepriekšējā punktā minētās atļaujas piešķiršanu vai atteikumu tiek pieņemts, tostarp ņemot vērā, vai teritorijā, kura ir saistīta ar jauno [tirdzniecības] uzņēmumu, ir pietiekams tirdzniecības vietu skaits, un ietekmi, kādu tas varētu atstāt uz minētās teritorijas tirdzniecības struktūru.

Katrā ziņā ir jāsaņem Konkurences uzraudzības tiesas [*Tribunal de Defensa de la Competencia*] atzinums, bet tas nav saistošs.

3. Tiek uzskatīts, ka teritorijā ir pietiekams tirdzniecības vietu skaits, ja tās pašreizējam un, attiecīgā gadījumā, vidējā termiņā prognozētam iedzīvotāju skaitam tiek nodrošināts tāds preču piedāvājuma līmenis, kas kvalitātes, izvēles, pakalpojumu, cenas un darba laika ziņā atbilst gan pašreizējās situācijas prasībām, gan mazumtirdzniecības attīstības un modernizācijas tendencēm.

4. Ietekme uz esošo tirdzniecības struktūru tiek novērtēta, ņemot vērā pozitīvo ietekmi, kādu uz konkurences brīvību atstās jauna liela [tirdzniecības] uzņēmuma atvēršana teritorijā, kā arī negatīvo ietekmi, kādu tas varētu radīt esošajiem mazajiem uzņēmumiem.

5. Šajā jomā pilnvarotās autonomās kopienas attiecīgā gadījumā atzinumu par lielu [tirdzniecības] uzņēmumu izveidi sniegšanai atbilstoši attiecīgās autonomās kopienas tiesību aktu noteikumiem var izveidot tirdzniecības vietu teritoriālās komitejas."

4 Likuma Nr. 7/1996 nobeiguma noteikumā ir noteikts vairāku pantu konstitucionālais statuss. Saskaņā ar šo pantu 6. panta 1. un 2. punkts ir pieņemts saskaņā ar valsts ekskluzīvo kompetenci atbilstoši Konstitūcijas 149. panta 1. punkta 13) apakšpunktam. Minētā panta 3.–5. punkts ietilpst otrā noteikumu kategorijā, kas "var būt piemērojami autonomo kopienu speciālo tiesību aktu neesamības gadījumā".

B — *Likums Nr. 18/2005*

5 Likuma Nr. 18/2005 3. panta 1. un 2. punktā attiecībā uz Katalonijas autonomo kopienu ir definēti lieli tirdzniecības uzņēmumi un vidēji tirdzniecības uzņēmumi atbilstoši

pašvaldības iedzīvotāju skaitam, kurā tie ir izveidoti. Kā ģenerāladvokāte norādījusi savu secinājumu 11. punktā, šīs definīcijas var apkopot šādi:

Iedzīvotāju skaits pašvaldībā	Lieli tirdzniecības uzņēmumi: minimālā tirdzniecības platība	Vidēji tirdzniecības uzņēmumi: minimālā tirdzniecības platība
Vairāk par 240 000 iedzīvotāju	2500 m^2	1000 m^2
No 25 001 līdz 240 000 iedzīvotāju	2000 m^2	800 m^2
No 10 001 līdz 25 000 iedzīvotāju	1300 m^2	600 m^2
Līdz 10 000 iedzīvotāju	800 m^2	500 m^2

6 Šī likuma 3. panta 3. punktā ir precizēts, ka sektoriālajā tirdzniecības vietu teritoriālajā plānā (turpmāk tekstā — "*PTSEC*") ietvertie tirdzniecības platību ierobežojumi ir piemērojami vidējiem pārtikas nozares tirdzniecības uzņēmumiem, kā arī visiem tirdzniecības uzņēmumiem, kuros tiek tirgotas mājas elektropreces un sadzīves elektronika, sporta vai individuālais aprīkojums, kā arī brīvā laika pavadīšanas un kultūras preces un kuru tirdzniecības platība pārsniedz vai ir vienāda ar 1 000 m^2, neatkarīgi no tā, kādā kategorijā tie ir iekļauti atbilstoši minētā panta 1. un 2. punktā minētajiem kritērijiem.

7 Saskaņā ar Likuma Nr. 18/2005 4. panta 1. punktu lieli tirdzniecības uzņēmumi var tikt izveidoti tikai apvienotās pilsētu pašvaldību teritorijās, kuras ir vai nu administratīvais centrs, vai kurās iedzīvotāju skaits pārsniedz 25 000 iedzīvotāju vai tām pielīdzināmu personu tūristu plūsmas dēļ.

8 Šī panta 2. punktā ir paredzēts tāds pats ierobežojums, izņemot īpašus gadījumus attiecībā uz uzņēmumiem, kuru mērķis galvenokārt ir mājas elektropreču un sadzīves elektronikas, sporta preču un piederumu, kā arī individuālā aprīkojuma tirdzniecība, un uzņēmumiem, kuri ir paredzēti brīvā laika pavadīšanas un kultūras preču tirdzniecībai, ja to tirdzniecības platība ir vienāda ar vai pārsniedz 1 000 m^2.

9 Saskaņā ar šī paša panta 3. punktu jēdzienā "apvienotas pilsētu teritorijas" ir ietvertas teritorijas, kurās saskaņā ar spēkā esošo pilsētas attīstības plānu dzīvo lielākā daļa iedzīvotāju, atrodas vienlaidu daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas, kā arī dzīvojamās zonās iekļautas tirdzniecības struktūras.

10 Minētā panta 8. punktā ir uzskaitīti atbrīvojumi no šī sprieduma 7. un 8. punktā minētajiem aizliegumiem. Tie tostarp attiecas uz:

— automašīnu un citu transportlīdzekļu, iekārtu, būvmateriālu un mājamatniecības preču, kā arī dārzkopības preču tirdzniecības uzņēmumiem;

— tirdzniecības uzņēmumiem *AVE* (ātrgaitas vilcienu) dzelzceļa stacijās, atsevišķās lidostās un pasažieru ostās;

— tirdzniecības uzņēmumiem, kas izveidoti pierobežu pašvaldībās, un

— rūpnīcu tirdzniecības vietām.

11 Likuma Nr. 18/2005 6. panta 1. punktā ir noteikts, ka pašvaldības tirdzniecības atļauja ir nepieciešama šādos gadījumos:

"a) vidēju tirdzniecības uzņēmumu atvēršanai;

b) tādu tirdzniecības uzņēmumu paplašināšanai, kuru tirdzniecības platība pirms vai pēc paplašināšanas atbilst vidēja lieluma tirdzniecības uzņēmumiem paredzētajai platībai;

c) vidēja lieluma tirdzniecības uzņēmumu darbības veidu maiņai;

d) tādu tirdzniecības uzņēmumu pārvietošanai, kuru tirdzniecības platība pirms vai pēc pārvietošanas atbilst vidēja lieluma tirdzniecības uzņēmumiem paredzētajai platībai. Šādā gadījumā atļauja stājas spēkā ar nosacījumu, ka pirms jauna uzņēmuma atvēršanas sākotnējais uzņēmums tiek faktiski slēgts."

12 Saskaņā ar šī panta 4. punktu administrācijas lēmuma nepieņemšana līdz pašvaldības tirdzniecības atļaujas izsniegšanai noteiktā termiņa beigām ir pielīdzināma atteikumam.

13 Saskaņā ar Likuma Nr. 18/2005 7. panta 1. punktu *Generalitat de Catalunya* [Katalonijas valdības] (turpmāk tekstā — "*Generalitat*") atļauja ir nepieciešama šādos gadījumos:

"a) lielu tirdzniecības uzņēmumu atvēršanai;

b) tādu tirdzniecības uzņēmumu paplašināšanai, kuru tirdzniecības platība pirms vai pēc paplašināšanas pārsniedz 3. panta 1. un 4. punktā norādītos ierobežojumus;

c) lielu tirdzniecības uzņēmumu darbības veidu maiņai;

d) tādu tirdzniecības uzņēmumu pārvietošanai, kuru tirdzniecības platība pirms vai pēc pārvietošanas pārsniedz 3. panta 1. un 4. punktā norādītos ierobežojumus. Šādā gadījumā atļauja stājas spēkā ar nosacījumu, ka pirms jauna uzņēmuma atvēršanas sākotnējais uzņēmums tiek faktiski slēgts;

e) lielu tirdzniecības uzņēmumu īpašumtiesību maiņai, izņemot, ja tiek izpildīti šī panta 3. punktā paredzētie nosacījumi."

14 Minētā 7. panta 8. punktā ir precizēts:

"*Generalitat* tirdzniecības atļaujas izsniegšanas procedūras laikā pieteicējam ir jāiesniedz tās pašvaldības domes izstrādāts atzinums, kuras teritorijā pieteicējs vēlas atvērt, paplašināt vai pārvietot lielu [tirdzniecības] uzņēmumu vai mainīt tā darbības veidu. Atzinums ir jāapstiprina pašvaldības padomei pilnā sastāvā, un tam ir jābūt pamatotam, ņemot vērā 10. pantā noteiktos novērtējuma kritērijus; ja atzinums nav labvēlīgs, tas ir saistošs. Ja dome nav sagatavojusi atzinumu trīs mēnešu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas tajā, tiek uzskatīts, ka tas ir nelabvēlīgs."

15 Saskaņā ar šī paša panta 10. punktu lēmuma nepieņemšana, beidzoties *Generalitat* tirdzniecības atļaujas izsniegšanai noteiktajam sešu mēnešu termiņam, tiek pielīdzināta atteikumam.

16 Saskaņā ar Likuma Nr. 18/2005 8. pantu:

"1. Paziņojumiem par tirdzniecības uzņēmumu atvēršanu Katalonijā un tirdzniecības atļaujas izsniegšanas šajā likumā reglamentētiem vidējiem un lieliem tirdzniecības uzņēmumiem procedūrai ir nepieciešams tirdzniecības jomā kompetenta dienesta atzinums par ekonomisko varu saistībā ar attiecīgo tirgu.

2. No pienākuma saņemt atzinumu par ekonomisko varu atbilstoši pirmajā papildu noteikumā norādītajiem kritērijiem ir atbrīvoti mazie un vidējie uzņēmumi.

3. Šī likuma mērķiem ar "ekonomisko varu" tiek saprasta ietekme tirgus daļas nozīmē, kāda uzņēmumam vai uzņēmumu grupai ir to attiecīgajā tirgū.

4. Ja atzinums par ekonomisko varu ir nelabvēlīgs, tas ir saistošs pieprasītās atļaujas atteikumam, kā arī 1. punktā minēto uzņēmumu atvēršanas paziņojumu gadījumā.

5. Lai izvērtētu ekonomisko varu, tirdzniecības jomā kompetentajam dienestam, vienojoties ar *Generalitat* kompetento dienestu un iestādēm konkurences uzraudzības jomā, ir jānosaka attiecīgā tirgus jēdziens, tirgus daļa un ietekmes zona, kas ir jāpārņem šī likuma izpildi regulējošos noteikumos. Nosakot šos jēdzienus, tostarp ir jāņem vērā konkurējošās preces un pakalpojumi šajā pašā tirgū, apgrozījums nozarēs un esošo uzņēmumu platība.

6. Normatīvā kārtībā ir jānosaka kritēriji, piemērojamā procedūra un kompetentā iestāde atzinuma par ekonomisko varu izstrādei. Lai noteiktu šos kritērijus, ir jāizvērtē 9. pantā minētajā Baltajā grāmatā ietvertās norādes. Regulējumā ir jānorāda arī nosacījumi, ar kādiem tirdzniecības jomā kompetentais dienests lēmumus par atļaujas piešķiršanu vai atteikumu vai sniegtos atzinumus dara zināmus sabiedrībai, izmantojot publisko reģistru."

17 Likuma Nr. 18/2005 10. pantā ir uzskaitīti aspekti, kuri *Generalitat* vai pašvaldības iestādēm ir jāizvērtē, lemjot par tirdzniecības atļaujas pieteikumiem. Runa ir par atbilstību *PTSEC*, kā arī pilsētas attīstības plānam, priekšnoteikumiem, kuri nosaka projekta drošību un uzņēmuma iekļaušanos pilsētvidē, projekta izraisīto mobilitāti, it īpaši ietekmi uz ceļu tīklu un sabiedriskā un privātā transporta izmantošanu, pieejamo stāvvietu skaitu, kuru aprēķina atbilstoši rādītājiem, kas katrā gadījumā ir noteikti normatīvā kārtībā, projekta atrašanos apvienotā pilsētas teritorijā un tā atbilstību pašvaldības plānotajai tirdzniecības vietu programmai, ja tāda pastāv, "patērētāju tiesību saņemt plašu un daudzveidīgu preču piedāvājumu preču kvalitātes, kvantitātes, cenas un īpašību ziņā" esamību, kā arī pieteicēja uzņēmuma ekonomisko varu attiecīgajā tirgū.

18 Ar šī likuma 11. pantu ir ieviesta konsultatīvā komiteja — tāda paša veida komiteja, kāda ir paredzēta Likuma Nr. 7/1996 6. panta 5. punktā — "*Comisión de Equipamientos Comerciales*" (Tirdzniecības vietu komiteja) —, kura tostarp sniedz atzinumu par problēmām saistībā ar *Generalitat* pieņemamo lēmumu par atļaujas pieteikumu, kā arī plānošanas jautājumiem saistībā ar tādu teritoriju noteikšanu, kurās var atvērt tirdzniecības uzņēmumus, tostarp par priekšlikumu izstrādi grozījumiem *PTSEC*.

19 Šī paša likuma 12. pantā ir paredzētas nodevas, kuras ir jāmaksā par atļaujas pieteikumu lietas izskatīšanu un par lūguma sniegt atzinumu par ekonomisko varu lietas izskatīšanu. Ar šo pantu pašvaldībām tiek atļauts arī iekasēt nodevas par pašvaldību tirdzniecības atļauju pieteikumu izskatīšanu un pašvaldību atzinumu sniegšanu *Generalitat* par tās kompetencē esošiem atļaujas pieteikumiem.

C — *Dekrēts Nr. 378/2006*

20 Dekrēta Nr. 378/2006 3. pantā tirdzniecības centri (*hipermercados*) ir definēti kā pašapkalpošanās veikali ar tirdzniecības platību vismaz 2 500 m^2, kur plašā izvēlē tiek tirgotas gan plaša patēriņa preces, gan preces, kas nav paredzētas plašam patēriņam, un kurš ir aprīkots ar plašu stāvlaukumu.

21 Šī dekrēta 14. pantā ir noteikta pieteikuma procedūra tirdzniecības atļaujai, kuru izsniedz *Generalitat*. Šajā pantā ir uzskaitīti vairāki iesniedzamie dokumenti, tostarp šī panta 1. punkta b) apakšpunktā minētais tirgus pētījums, kurā ir analizēta projekta dzīvotspēja, ņemot vērā esošo piedāvājumu un iespējamo pieprasījumu attiecīgajā ietekmes teritorijā, paredzētā tirgus daļa un ietekme uz esošo piedāvājumu.

22 Minētā dekrēta 26. panta 1. punkts attiecas uz Likuma Nr. 18/2005 11. pantā noteiktās Tirdzniecības vietu komitejas sastāvu, proti, tās sastāvā ir septiņi locekļi, kuri pārstāv *Generalitat* dienestus, seši pašvaldību pārstāvji, septiņi tirdzniecības nozares pārstāvji, divi *Generalitat* Tirdzniecības departamenta izvēlēti eksperti, kā arī minētās komitejas priekšsēdētāja iecelts sekretārs.

23 Saskaņā ar šī paša dekrēta 27. pantu minētā komiteja sniedz konsultācijas par Likuma Nr. 18/2005 11. pantā paredzētajiem jautājumiem, kā arī par apvienoto pilsētu pašvaldību teritoriju noteikšanu.

24 Dekrēta Nr. 378/2006 28. panta 2. punktā ir noteikts, ka attiecībā uz lieliem mazumtirdzniecības uzņēmumiem Likuma Nr. 18/2005 8. pantā paredzētajā atzinumā par ekonomisko varu ir jāaplūko visi tirdzniecības uzņēmumi, kuros tirdzniecība notiek šo mazumtirgotāju vārdā, neatkarīgi no tā, vai šie uzņēmumi tos pārvalda tieši vai netieši.

25 Saskaņā ar šī dekrēta 31. panta 4. punktu maksimālā ekonomiskā vara katrai tirdzniecības nozarei gan Katalonijai kopumā, gan tajā ietvertajām teritorijām tiek noteikta katru gadu. Komisija apgalvo un Spānijas Karalistes valdība to šajā jautājumā nav apstrīdējusi, ka šis noteikums vēl nav ticis piemērots, tādējādi maksimālā ekonomiskā vara grupai, kurā ietilpst mazumtirgotājs, tiek noteikta saskaņā ar iepriekšējiem tiesību aktiem, proti, tā ir 25 % no tirdzniecības platības Katalonijā vai 35 % no tirdzniecības platības uzņēmuma, kura izveide ir paredzēta, ietekmes teritorijas ietvaros.

26 Saskaņā ar minētā dekrēta 33. panta 2. punktu, ja šī maksimālā ekonomiskā vara tiek pārsniegta, atzinumam par ekonomisko varu ir jābūt negatīvam. Šī paša panta 5. punktā ir noteikts maksimālais sešu mēnešu laikposms šī atzinuma sniegšanai. Pretējā

gadījumā tiek uzskatīts, ka atzinums ir labvēlīgs. Šī panta 7. punktā ir noteikts, ka minētais atzinums ir derīgs sešus mēnešus.

D — *Dekrēts Nr. 379/2006*

27 *PTSEC* ir ietverts Dekrēta Nr. 379/2006 pielikumā. Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 7. pantā ir paredzēts, ka lieliem tirdzniecības uzņēmumiem, kā arī vidējiem pārtikas nozares tirdzniecības uzņēmumiem un visiem tirdzniecības uzņēmumiem ar tirdzniecības platību, kas vienāda vai lielāka par 1 000 m^2, kuros galvenokārt tiek tirgotas mājas elektropreces un sadzīves elektronika, sporta preces un piederumi, individuālais aprīkojums vai brīvā laika pavadīšanas un kultūras preces, ir jāievēro tirdzniecības platības ierobežojumi, kuri katram rajonam un pašvaldībai ir paredzēti *PTSEC*.

28 Šī dekrēta pielikuma 10. panta 2. punktā tostarp ir noteikts:

"Apgabalos, kuros 2009. gadā tiek paredzēts pārlieku liels piedāvājums, principā nav paredzēta nekāda tirdzniecības centru attīstība.

Citos apgabalos ir paredzēts, ka attīstība var tikt veikta, izmantojot tirdzniecības centrus, ja šāda veida uzņēmumi nepārsniedz 9 % no paredzētajiem komercializējamajiem apgabala izdevumiem 2009. gadam attiecībā uz plaša patēriņa precēm un 7 % no šiem izdevumiem precēm, kas nav paredzētas plašam patēriņam."

29 Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma I pielikumā īpaši ir noteiktas maksimālās platības, kādām laikposmā no 2006. līdz 2009. gadam katrā teritoriālajā vienībā var izsniegt tirdzniecības atļaujas lielveikaliem, hipermārketiem, specializētām tirdzniecības vietām, kā arī iepirkšanās centriem un universālveikaliem.

II — Pirmstiesas procedūra

30 Izskatījusi vairumtirdzniecības nozares uzņēmumu sūdzību, Komisija apstrīdēja tiesiskā regulējuma par lielu tirdzniecības uzņēmumu izveides nosacījumiem Katalonijas autonomās kopienas teritorijā atbilstību EKL 43. pantam. 2004. gada 9. jūlijā Komisija par šo jautājumu Spānijas Karalistei nosūtīja oficiālu brīdinājuma vēstuli.

31 2004. gada 13. oktobra atbildē šī dalībvalsts norādīja, ka Komisijas kritika ir nepamatota.

32 2005. gada 27. decembrī tika pieņemts Likums Nr. 18/2005. Komisija uzskata, ka ar šo likumu ne tikai netika novērstas visas iepriekš konstatētās neatbilstības EKL 43. pantam, bet arī tika ieviesti jauni ierobežojumi brīvībai veikt uzņēmējdarbību attiecīgajā darbības nozarē. 2006. gada 4. jūlijā Komisija nosūtīja Spānijas Karalistei papildu brīdinājuma vēstuli. Savā 2006. gada 6. oktobra atbildē minētā dalībvalsts nepiekrita, ka attiecīgais tiesiskais regulējums būtu ierobežojošs, nepamatots vai nesamērīgs.

33 Tā kā Komisiju šāda atbilde neapmierināja, tā 2007. gada 23. oktobrī Spānijas Karalistei nosūtīja argumentētu atzinumu, aicinot to divu mēnešu laikā no šī atzinuma

saņemšanas brīža grozīt minēto tiesisko regulējumu, lai izbeigtu iespējamo pārkāpumu. Savā 2008. gada 3. janvāra atbildē Spānijas Karaliste norādīja, ka tā esot paredzējusi grozīt attiecīgo tiesisko regulējumu, tomēr šie grozījumi tikšot veikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 36. lpp.) transponēšanas ietvaros. Tā kā līdz minētā termiņa beigām nekādi pasākumi netika veikti, Komisija cēla šo prasību.

34 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2009. gada 21. janvāra rīkojumu Dānijas Karalistei tika atļauts iestāties šajā tiesvedībā Spānijas Karalistes prasījumu atbalstam.

III — Par prasību

A — *Par pieņemamību*

35 Vispirms jāatgādina, ka Tiesa pēc savas ierosmes var izvērtēt, vai ir izpildīti nosacījumi, kas prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi celšanai paredzēti EKL 226. pantā (skat. 2010. gada 3. jūnija spriedumu lietā C-487/08 Komisija/Spānija, Krājums, I-4843. lpp., 70. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Jāatgādina arī, ka no Tiesas Reglamenta 38. panta 1. punkta c) apakšpunkta un ar to saistītās judikatūras izriet, ka prasības pieteikumā ir jāietver strīda priekšmets un izvirzīto pamatu kopsavilkums un tie ir jānorāda pietiekami skaidri un precīzi, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Tiesa varētu veikt pārbaudi. No

tā izriet, ka galvenie faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem ir pamatota prasība, prasības pieteikumā ir jānorāda loģiski un saprotami un ka prasības pieteikumā ietvertajiem prasījumiem ir jābūt formulētiem nepārprotami, lai izvairītos no tā, ka Tiesa lemj *ultra petita* vai arī nelemj par kādu iebildumu (skat. 2010. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-211/08 Komisija/Spānija, Krājums, I-5267. lpp., 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Tomēr jākonstatē, ka savā prasības pieteikumā Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka Spānijas Karaliste, tirdzniecības centru izveidei nosakot ierobežojumus, kas izriet no četriem likumiem un dekrētiem, kuru teksts, kāds tas ir iesniegts Tiesai, pārsniedz 200 lappuses, nav izpildījusi EKL 43. pantā paredzētos pienākumus, un ka minētajā prasības pieteikumā ir trūkumi.

38 Sava replikas raksta 46. punktā Komisija tomēr ir iesniegusi īpašu ierobežojumu sarakstu, kas kopā ar atsaucēm uz prasības pieteikumu atvieglo konkrētu ierobežojumu identifikāciju, kuri, kā uzskata šī iestāde, izriet no Katalonijas autonomās kopienas pieņemtā apstrīdētā tiesiskā regulējuma, proti, Likuma Nr. 18/2005 un Dekrētiem Nr. 378/2006 un Nr. 379/2006.

39 Šajā sarakstā ietilpst:

1) aizliegums izveidot lielus tirdzniecības uzņēmumus ārpus apvienotām pilsētas teritorijām ierobežotā skaitā pašvaldību (Likuma Nr. 18/2005 4. panta 1. punkts);

2) katrā apgabalā un pašvaldībā noteiktie ierobežojumi tirdzniecības platībām (Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 7. pants, lasot to kopā ar tā 1. pielikumu); precīzāk, Komisija norāda, ka:

   a) ierobežojumi ir īpaši stingri attiecībā uz hipermārketiem — 37 no 41 apgabala ir aizliegta jaunu hipermārketu izveide (Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 1.2. pielikums);

   b) pārējos četros apgabalos ir atļauta vienīgi tādu hipermārketu izveide, kuros izdevumi plaša patēriņa precēm nepārsniedz 9 % un 7 % — precēm, kas nav paredzētas plašam patēriņam (Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 10. panta 2. punkts), un

   c) šajos četros apgabalos maksimālā [tirdzniecības] platība ir tikai 23 667 m^2 un tā ir sadalīta starp 6 pašvaldībām (Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 1.2. pielikums);

3) prasība saņemt atzinumu par ekonomisko varu, kurš ir saistošs, ja tas nav labvēlīgs, un kuram ir jābūt nelabvēlīgam, ja ekonomiskā vara pārsniedz noteiktu vērtību (Likuma Nr. 18/2005 8. pants un Dekrēta Nr. 378/2006 31. panta 4. punkts un 33. panta 2. punkts);

4) skaidras definīcijas neesamība piemērotajiem kritērijiem (Likuma Nr. 18/2005 10. pants);

5) atsevišķi tirdzniecības atļaujas pieteikuma izvērtēšanas procedūras aspekti, proti:

a) tā sauktā "negatīvās klusēšanas" sistēma (Likuma Nr. 18/2005 6. un 7. pants);

b) pienākums saņemt konsultatīvās komitejas viedokli, kuras sastāvā ir atļaujas pieteicēju konkurenti (Likuma Nr. 18/2005 11. pants un Dekrēta Nr. 378/2006 26. pants);

c) nodevu, kuras nav saistītas ar minētās procedūras izmaksām, iekasēšana (Likuma Nr. 18/2005 12. pants), un

d) pārmērīgais [procedūras] ilgums (Dekrēta Nr. 378/2006 33. pants attiecībā uz termiņiem atzinuma par ekonomisko varu sniegšanai un tā spēkā esamībai).

40 Tiesas sēdē Komisija apstiprināja, ka minētajā sarakstā norādītie noteikumi ir visi apstrīdētie Katalonijas autonomās kopienas pieņemtā tiesiskā regulējuma aspekti.

41 Papildus šiem noteikumiem no prasības pieteikuma izriet arī, ka Komisija apstrīd Likuma Nr. 7/1996 6. panta atbilstību Savienības tiesībām.

42 Šī panta 1.–4. punktā ir paredzēta prasība saņemt atļauju lielu tirdzniecības uzņēmumu atvēršanai, kā arī noteikti piemērojamie kritēriji šīs atļaujas izsniegšanai. Precīzāk, minētā panta 2. punktā ir norādīti šajā ziņā būtiskie kritēriji un noteikts pienākums konsultēties ar Konkurences uzraudzības tiesu. Turklāt šī paša panta 5. punktā ir paredzēts, ka autonomās kopienas var izveidot komitejas, kuru uzdevums ir sagatavot atzinumu par lielu tirdzniecības uzņēmumu izveidi.

43 Spānijas Karaliste norāda, ka no minētā likuma nobeiguma noteikuma izriet, ka tā 6. panta 3.–5. punkts ir piemērojams tikai tad, ja autonomās kopienas nav pieņēmušas speciālo tiesisko regulējumu. Tomēr Katalonijas autonomā kopiena esot pieņēmusi šādu speciālo tiesisko regulējumu. Tādējādi šīs prasības celšanas brīdī minētie noteikumi šajā kopienā neesot piemērojami un prasības priekšmetam uz tiem nebūtu jāattiecas.

44 Komisija norāda, ka tās prasībai, ņemot vērā, ka 3.–5. punktā ir noteikti būtiski kritēriji šī paša panta 2. punktā paredzēto atļauju piešķiršanai, kas ir daļa no pamata tiesiskā regulējuma, kurš ir saistošs visā Spānijas teritorijā, ir jāattiecas uz minētajiem punktiem. Šī panta 3.–5. punkts Katalonijas autonomajā kopienā esot piemērojams kā palīglīdzeklis minētā 2. punkta spēkā esamībai. Pat ja tiktu pieņemts, ka minētais 3.–5. punkts pašlaik šajā kopienā nav piemērojams, Komisija uzskata, ka ar šiem noteikumiem tomēr tiekot pārkāptas Savienības tiesības tiktāl, ciktāl tie var kļūt piemērojami gadījumā, ja tiek atcelts vai grozīts pašlaik spēkā esošais tiesiskais regulējums.

45 Šajā ziņā, kā tas tika atgādināts šī sprieduma 36. punktā, Komisijai prasības pieteikuma tekstā ir jāprecizē būtiskie faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem ir pamatota prasība.

46 Tomēr ir jākonstatē, ka attiecībā uz Likuma Nr. 7/1996 6. panta 3.–5. punktu minētajā prasības pieteikumā nav ietverts nepieciešamais precizējums. Ne no prasības pieteikuma, ne pat no replikas raksta pietiekami precīzi neizriet, kā šie noteikumi varētu radīt Komisijas norādīto pienākumu neizpildi.

47 Tādējādi prasības pieteikums tiktāl, ciktāl tas attiecas uz Likuma Nr. 7/1996 6. panta 3.–5. punktu, ir nepieņemams.

48 Turpretī attiecībā uz Likuma Nr. 7/1996 6. panta 1. un 2. punktu, kā arī Katalonijas autonomās kopienas pieņemtajiem apstrīdētajiem noteikumiem, kuri ir norādīti šī sprieduma 39. punktā, Tiesa uzskata, ka, neraugoties uz neprecizitātēm prasības pieteikumā, tajā ir norādīti pietiekami apstākļi, lai varētu novērtēt Spānijas Karalistei pārmestā Savienības tiesību pārkāpuma apmēru un tādējādi pārbaudīt Komisijas norādītās pienākumu neizpildes faktu.

49 Turklāt, izvērtējot Spānijas Karalistes iebildumu rakstu, no tā acīmredzami izriet, ka Spānijas Karaliste faktiski ir sapratusi, ka Komisija tai pārmet apstrīdētajā tiesiskajā regulējumā ietvertos brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumus un ka šī iestāde kritizē šo regulējumu, jo tas attiecoties uz lieliem tirdzniecības uzņēmumiem, nevis uz vidējiem tirdzniecības uzņēmumiem, kas faktiski nostādot nelabvēlīgākā situācijā citu dalībvalstu saimnieciskās darbības subjektus, kā arī tādēļ, ka regulējums neesot pamatots. Šādos apstākļos Spānijas Karaliste bija spējīga lietderīgi norādīt savus aizstāvības pamatus.

50 Tādējādi šī prasība ir pieņemama tiktāl, ciktāl tā attiecas uz Likuma Nr. 7/1996 6. panta 1. un 2. punktu, kā arī uz šī sprieduma 39. punktā norādītajiem Likuma Nr. 18/2005 un Dekrētu Nr. 378/2006 un Nr. 379/2006 noteikumiem — trim tekstiem, kurus ir pieņēmusi Katalonijas autonomā kopiena (turpmāk tekstā — "apstrīdētais tiesiskais regulējums").

B — *Par lietas būtību*

51 Komisijas prasības pieteikumā būtībā ir ietverti trīs iebildumi saistībā ar neatbilstību EKL 43. pantam, proti, pirmkārt, par lielu tirdzniecības uzņēmumu izvietojuma un lieluma ierobežojumiem, otrkārt, par nosacījumiem īpašās tirdzniecības atļaujas saņemšanai, kas tiek pieprasīta šādu uzņēmumu izveidei, un, treškārt, par atsevišķiem šīs atļaujas izsniegšanas procedūras aspektiem.

52 Pirmais iebildums attiecībā uz lielu tirdzniecības uzņēmumu izvietojuma un lieluma ierobežojumiem attiecas uz aizliegumu izveidot šādus uzņēmumus ārpus apvienotām pilsētu teritorijām ierobežotā skaitā pašvaldību, kas izriet no Likuma Nr. 18/2005 4. panta 1. punkta, kā arī katrā apgabalā un pašvaldībā noteiktiem tirdzniecības platības ierobežojumiem, kas izriet no Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 7. panta, lasot to kopā ar tā 1. pielikumu. Attiecībā uz katrā apgabalā un pašvaldībā noteiktajiem tirdzniecības platības ierobežojumiem Komisija norāda, ka ierobežojums ir īpaši stingrs hipermārketu gadījumā. No *PTSEC* izrietot, ka jaunu hipermārketu izveide esot aizliegta 37 no 41 apgabala. Piemērojot Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 10. panta 2. punktu, pārējos četros apgabalos hipermārketu izveide esot atļauta tikai tad, ja tajos izdevumi plaša patēriņa precēm nepārsniedz 9 % un 7 % — precēm, kas nav paredzētas plašam patēriņam. Visbeidzot, no *PTSEC* izrietot, ka šajos pēdējos

minētajos četros apgabalos maksimālā hipermārketu platība ir tikai 23 667 m^2 un tā ir sadalīta starp sešām pašvaldībām.

53 Otrajam iebildumam par nosacījumiem īpašās tirdzniecības atļaujas saņemšanai ir sešas daļas. Pirmā daļa attiecas uz Likuma Nr. 7/1996 6. panta 1. punktā paredzēto pienākumu saņemt īpašu tirdzniecības atļauju pirms lielu tirdzniecības uzņēmumu atvēršanas, otrā daļa attiecas uz to, ka šādas atļaujas saņemšanai tiek ņemtas vērā attiecīgajā teritorijā esošās tirdzniecības vietas, kā arī ietekme, kādu jaunā uzņēmuma izvietošana varētu atstāt uz šīs teritorijas tirdzniecības struktūru, piemērojot Likuma Nr. 7/1996 6. panta 2. punkta pirmo daļu, trešā daļa attiecas uz prasību šīs atļaujas saņemšanai iegūt atzinumu par ekonomisko varu, kurš ir saistošs, ja tas nav labvēlīgs, un kuram ir jābūt nelabvēlīgam, ja ekonomiskā vara pārsniedz noteiktu vērtību, kā tas izriet no Likuma Nr. 18/2005 8. panta un Dekrēta Nr. 378/2006 31. panta 4. punkta un 33. panta 2. punkta, ceturtā daļa attiecas uz Likuma Nr. 7/1996 6. panta 2. punkta otrajā daļā noteikto prasību konsultēties ar Konkurences uzraudzības tiesu, piektā daļa attiecas uz pienākumu saņemt atbilstoši Likuma Nr. 18/2005 11. pantam un Dekrēta Nr. 378/2006 26. pantam izveidotās Tirdzniecības vietu komitejas viedokli, kuras sastāvā ir atļaujas pieteicēja iespējamie konkurenti, un sestā daļa attiecas uz skaidras definīcijas neesamību kritērijiem, kuri ir piemērojami atbilstoši Likuma Nr. 18/2005 10. pantam.

54 Visbeidzot, trešajam iebildumam par atsevišķiem tirdzniecības atļaujas izsniegšanas procedūras aspektiem ir trīs daļas, pirmā daļa attiecas uz Likuma Nr. 18/2005 6. un 7. pantā ietverto "negatīvās klusēšanas" sistēmu, otrā — uz nodevu, kuras nav saistītas ar šīs procedūras izmaksām, iekasēšanu atbilstoši šī paša likuma 12. pantam un trešā — uz minētās procedūras pārmērīgo ilgumu, kas izrietot no Dekrēta Nr. 378/2006 33. panta 5. un 7. punkta attiecībā uz termiņiem atzinuma par ekonomisko varu sniegšanai un tā spēkā esamību.

1. Lietas dalībnieku argumenti

55 Komisija norāda, ka apstrīdētajā tiesiskajā regulējumā ir ietverts EKL 43. pantā garantētās brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojums tiktāl, ciktāl tas ietekmē lielu tirdzniecības uzņēmumu izveides iespējas Katalonijas autonomās kopienas teritorijā. Ar minēto tiesisko regulējumu tiekot radītas netieši diskriminējošas sekas, dodot priekšroku drīzāk vidēju, nevis lielu tirdzniecības uzņēmumu izveidei. Saimnieciskās darbības subjektiem, kuri vēlētos izveidot vidējus tirdzniecības uzņēmumus, lielākoties esot Spānijas valstspiederība, savukārt tie saimnieciskās darbības subjekti, kuri vēlētos izveidot lielus tirdzniecības uzņēmumus, visbiežāk esot no citām dalībvalstīm. Turklāt apstrīdēto tiesisko regulējumu nevarot attaisnot ar kādu no EKL 46. panta 1. punktā minētajiem iemesliem. Pakārtoti Komisija norāda, ka Spānijas Karalistes norādītie pamatojumi katrā ziņā nevarot tikt pieņemti.

56 Spānijas Karaliste apstrīd apgalvoto pienākumu neizpildi. Šī dalībvalsts atzīst, ka apstrīdētajā tiesiskajā regulējumā ir ietverti vairāki brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumi, tomēr norāda, ka tie nerada diskrimināciju, tostarp netiešu, pilsonības [valstspiederības] dēļ. Minēto tiesisko regulējumu pamatojot vispārējo interešu apsvērumi, īpaši patērētāju tiesību aizsardzība, vides aizsardzība un pienācīga teritorijas labiekārtošana. Tas gan nodrošinot izvirzīto mērķu sasniegšanu, gan nepārsniedzot šo mērķu sasniegšanai vajadzīgo.

57 Dānijas Karaliste uzskata, ka aplūkotais tiesiskais regulējums, ja tas nav diskriminējošs, ņemot vērā, ka tas tieši neietekmē ārvalstu uzņēmumu piekļuvi tirgum, nebūtu jāuzskata par tādu, kas rada Savienības tiesībās aizliegtu brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumu. Spānijas Karaliste šim argumentam pievienojas.

2. Tiesas vērtējums

a) Par brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumu esamību

58 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru procedūras par valsts pienākumu neizpildi ietvaros saskaņā ar EKL 226. pantu Komisijai ir pienākums pierādīt, ka pastāv apgalvotā pienākumu neizpilde. Tieši tai ir jāsniedz Tiesai informācija, kas vajadzīga, lai pārbaudītu, vai pastāv pienākumu neizpilde, un tā nevar pamatoties uz kādu pieņēmumu (šajā ziņā it īpaši skat. 1989. gada 5. oktobra spriedumu lietā 290/87 Komisija/Nīderlande, *Recueil*, 3083. lpp., 11. un 12. punkts, kā arī 2010. gada 4. marta spriedumu lietā C-241/08 Komisija/Francija, Krājums, I-1697. lpp., 22. punkts).

59 Lai Komisijas apgalvojums, ka apstrīdētais tiesiskais regulējums rada netieši diskriminējošas sekas citās dalībvalstīs, nevis Spānijas Karalistē dibinātiem uzņēmumiem, būtu spēkā, Komisijai ir jāpierāda, ka pastāv atšķirīga attieksme pret lieliem tirdzniecības uzņēmumiem un citiem tirdzniecības uzņēmumiem un ka šī atšķirība ir nelabvēlīga lieliem tirdzniecības uzņēmumiem. Turklāt Komisijai ir jāpierāda, ka minētā atšķirīgā attieksme rada priekšrocības Spānijas uzņēmumiem, jo šie uzņēmumi dod priekšroku mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, savukārt citu dalībvalstu uzņēmumi dod priekšroku lieliem tirdzniecības uzņēmumiem.

60 Lai pierādītu šos apstākļus, Komisija ir iesniegusi vairākus skaitliskus datus. Tomēr, kā ģenerāladvokāte konstatējusi savu secinājumu 58. punktā, šie dati, lai arī tiem ir zināma atbilstība apgalvojumam, ka Spānijas uzņēmumi dod priekšroku vidējiem

tirdzniecības uzņēmumiem, bet citās dalībvalstīs dibināti uzņēmumi — lieliem tirdzniecības uzņēmumiem, nav pilnīgi. Tiesai iesniegtā informācija neļauj precīzi noteikt ne attiecīgo uzņēmumu skaitu, ne sadalījumu starp Spānijas un ārpus Spānijas kontroli pār būtisku daļu uzņēmumu, kuri ietilpst lielu uzņēmumu kategorijā atbilstoši Likuma Nr. 18/2005 3. panta 1. punktam. Tiesa nav informēta arī par sadalījumu starp attiecīgo saimnieciskās darbības subjektu akcionāriem dažādās uzņēmumu kategorijās.

61 Tiesas sēdē Komisija norādīja, ka saistība ar cēloņsakarību, kura, kā tā uzskata, izriet no statistiskas atbilstības, izrietot no fakta, ka ārvalstu uzņēmumi dodot priekšroku lielāku uzņēmumu atvēršanai, lai īstenotu apjomīgus ietaupījumus, kuri ir nepieciešami, lai optimizētu to izredzes iekļūt jaunā teritorijā. Tomēr, kā ģenerāladvokāte norādījusi savu secinājumu 59. punktā, šis skaidrojums drīzāk attiecas uz iekļūšanu jaunā tirgū, kurš atrodas tālu no uzņēmuma izcelsmes tirgus, nevis uz uzņēmuma valstspiederību.

62 Tādējādi ir jākonstatē, ka Komisija nav iesniegusi pārliecinošus pierādījumus, kas varētu liecināt, ka skaitliskie dati, kurus tā ir iesniegusi šī argumenta atbalstam, faktiski atbilst realitātei. Komisija arī nav varējusi iesniegt citus pierādījumus, kas varētu liecināt, ka apstrīdētais tiesiskais regulējums rada netieši diskriminējošas sekas citās dalībvalstīs reģistrētiem uzņēmumiem salīdzinājumā ar Spānijas uzņēmumiem.

63 Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 43. pantā ir aizliegti jebkādi valsts pasākumi, kas Savienības pilsoņiem var apgrūtināt vai padarīt mazāk pievilcīgu Līgumā garantētās brīvības veikt uzņēmējdarbību izmantošanu, pat ja tos piemēro, nediskriminējot pilsonības dēļ (it īpaši skat. 2004. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-299/02

Komisija/Nīderlande, Krājums, I-9761. lpp., 15. punkts, un 2005. gada 21. aprīļa spriedumu lietā C-140/03 Komisija/Grieķija, Krājums, I-3177. lpp., 27. punkts).

64 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka "ierobežojuma" jēdziens EKL 43. panta izpratnē aptver dalībvalsts noteiktus pasākumus, kuri, lai gan tiek piemēroti vienādi, ietekmē citu dalībvalstu uzņēmumu piekļuvi tirgum un līdz ar to traucē tirdzniecību starp dalībvalstīm (šajā ziņā skat. 2004. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-442/02 *CaixaBank France*, Krājums, I-8961. lpp., 11. punkts, un 2009. gada 28. aprīļa spriedumu lietā C-518/06 Komisija/Itālija, Krājums, I-3491. lpp., 64. punkts, kā arī pēc analoģijas — 2009. gada 10. februāra spriedumu lietā C-110/05 Komisija/Itālija, Krājums, I-519. lpp., 37. punkts).

65 Šajā kategorijā it īpaši ietilpst valsts tiesiskais regulējums, kurā kādas citas dalībvalsts uzņēmuma izveidošanai tiek prasīta iepriekšēja atļauja, jo ar to šim uzņēmumam var būt apgrūtināta brīvības veikt uzņēmējdarbību izmantošana, radot tam šķēršļus brīvi veikt savu darbību ar pastāvīga uzņēmuma starpniecību (skat. 2010. gada 1. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-570/07 un C-571/07 *Blanco Pérez* un *Chao Gómez*, Krājums, I-4629. lpp., 54. punkts).

66 Šajā lietā ir jākonstatē, ka ar apstrīdēto tiesisko regulējumu, aplūkojot to kopumā, tiek ieviesta iepriekšējas atļaujas sistēma, kas ir piemērojama visu lielu tirdzniecības uzņēmumu atvēršanai Katalonijas autonomajā kopienā.

67 Pirmkārt, ar šo tiesisko regulējumu tiek ierobežota pieejamā teritorija jaunu uzņēmumu izveidei un noteikti ierobežojumi tirdzniecības platībai, kāda tiem var tikt piešķirta.

68 Otrkārt, ar minēto tiesisko regulējumu jauniem uzņēmumiem atļauja tiek piešķirta tikai tad, ja tie neietekmē jau esošos mazos uzņēmumus.

69 Treškārt, tajā ir paredzēti vairāki procesuālie noteikumi minētās atļaujas izsniegšanai, kas var radīt faktiskas negatīvas sekas iesniegto atļauju pieteikumu skaitam un/vai piešķirto atļauju skaitam.

70 Tādējādi apstrīdētais tiesiskais regulējums, aplūkojot to kopumā, citu dalībvalstu saimnieciskās darbības subjektiem var apgrūtināt un padarīt mazāk pievilcīgu to darbību veikšanu Katalonijas autonomajā apgabalā ar pastāvīga uzņēmuma starpniecību un tādējādi veikt uzņēmējdarbību Spānijas tirgū.

71 Spānijas Karaliste turklāt piekrīt, ka šajā tiesiskajā regulējumā ir ietverti vairāki ierobežojumi brīvībai veikt uzņēmējdarbību.

72 Tādējādi ir jākonstatē, ka ar apstrīdēto tiesisko regulējumu, aplūkojot to kopumā, tiek radīts brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojums EKL 43. panta izpratnē.

b) Par brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumu pamatojumu

73 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumi, kas ir piemērojami, nešķirojot pēc pilsonības [valstspiederības], var tikt pamatoti ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, ar nosacījumu, ka tie ir piemēroti, lai

nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz šā mērķa sasniegšanai vajadzīgo (2009. gada 10. marta spriedums lietā C-169/07 *Hartlauer*, Krājums, I-1721. lpp., 44. punkts; 2009. gada 19. maija spriedums apvienotajās lietās C-171/07 un C-172/07 *Apothekerkammer des Saarlandes* u.c., Krājums, I-4171. lpp., 25. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Blanco Pérez* un *Chao Gómez*, 61. punkts).

74 Šādu Tiesas atzītu primāru vispārēju interešu apsvērumu vidū ir vides aizsardzība (it īpaši skat. 2010. gada 11. marta spriedumu lietā C-384/08 *Attanasio Group*, Krājums, I-2055. lpp., 50. punkts un tajā minētā judikatūra), teritorijas labiekārtošana (skat. pēc analoģijas 2009. gada 1. oktobra spriedumu lietā C-567/07 *Woningstichting Sint Servatius*, Krājums, I-9021. lpp., 29. punkts un tajā minētā judikatūra), kā arī patērētāju tiesību aizsardzība (it īpaši skat. 2007. gada 13. septembra spriedumu lietā C-260/04 Komisija/Itālija, Krājums, I-7083. lpp., 27. punkts un tajā minētā judikatūra). Turpretī tikai ekonomiska rakstura apsvērumi nevar būt primāri vispārējo interešu apsvērumi (šajā ziņā it īpaši skat. 2010. gada 15. aprīļa spriedumu lietā C-96/08 *CIBA*, Krājums, I-2911. lpp., 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

75 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, pat ja dalībvalstij, kura atsaucas uz primāru vispārējo interešu apsvērumu, lai pamatotu pārvietošanās brīvības ierobežojumu, ir jāpierāda, ka tās tiesiskais regulējums ir atbilstošs un nepieciešams, lai sasniegtu leģitīmo mērķi, šis pierādīšanas pienākums nevar prasīt, lai šī dalībvalsts pozitīvi pierādītu, ka neviens cits iespējamais pasākums neļauj tādos pašos apstākļos sasniegt minēto mērķi (šajā ziņā skat. iepriekš minēto 2009. gada 10. februāra spriedumu lietā Komisija/Itālija, 66. punkts).

76 Tādējādi ir jāizvērtē, vai apstrīdēto tiesisko regulējumu, neaplūkojot to kopumā, bet gan attiecībā uz katru no īpašajiem Komisijas norādītajiem ierobežojumiem, pamato tādi primāri vispārējo interešu apsvērumi, kādus ir norādījusi Spānijas Karaliste un kādi ir norādīti šī sprieduma 56. punktā.

i) Par pirmo iebildumu — par lielu tirdzniecības uzņēmumu izvietojuma un lieluma ierobežojumiem

77 Sava pirmā iebilduma ietvaros Komisija norāda uz lielu tirdzniecības uzņēmumu izvietojuma un lieluma ierobežojumiem, kas izriet no aizlieguma šādus uzņēmumus izveidot ārpus apvienotām pilsētu teritorijām ierobežotā skaitā pašvaldību, piemērojot Likuma Nr. 18/2005 4. panta 1. punktu, kā arī katrā apgabalā un pašvaldībā noteiktiem tirdzniecības platības ierobežojumiem atbilstoši Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 7. pantam un 10. panta 2. punktam, kā arī tā 1.2. pielikumam.

78 Spānijas Karaliste apgalvo, ka norādītie noteikumi ir piemēroti, lai nodrošinātu teritorijas labiekārtošanas un vides aizsardzības mērķu īstenošanu. Ierobežojot lielu tirdzniecības uzņēmumu izveidi apdzīvotu vietu centros, kuros ir vislielākais pieprasījums, un ierobežojot uzņēmumu lielumu mazāk apdzīvotās vietās, apstrīdētā tiesiskā regulējuma mērķis esot izvairīties no piesārņojumu radošiem braucieniem ar automašīnu, cīnīties pret pilsētvides degradāciju, aizsargāt vidē integrētu pilsētvides modeli, izvairīties no jaunu ceļu būvniecības un nodrošināt pieejamību šiem uzņēmumiem, izmantojot sabiedrisko transportu.

79 Komisija turpretī uzskata, ka attiecīgie ierobežojumi nav piemēroti, lai garantētu vēlamo mērķu sasniegšanu.

80 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka pretēji tam, ko norāda Komisija, šķiet, ka lielu tirdzniecības uzņēmumu atrašanās vietas un lieluma ierobežojumi ir piemēroti līdzekļi, lai sasniegtu Spānijas Karalistes norādītos teritorijas labiekārtošanas un vides aizsardzības mērķus.

81 Tomēr no Dekrēta Nr. 379/2006 pielikuma 10. panta 2. punkta izriet, ka nav paredzēts nekāds komercpiedāvājuma pieaugums hipermārketu veidā apgabalos, kuros šis piedāvājums 2009. gadā tika novērtēts kā pārmērīgs. Turklāt no minētā dekrēta pielikuma 1.2. pielikuma izriet, ka minētais piedāvājums šim gadam tika novērtēts kā pārmērīgs 37 no 41 Katalonijas autonomās kopienas apgabala. Pārējos četros apgabalos atbilstoši minētā 10. panta 2. punktam komercpiedāvājuma pieaugums hipermārketu veidā varēja tikt veikts tikai tiktāl, ciktāl šāda veida uzņēmumi nepārsniedz 9 % no paredzētajiem komercializējamajiem apgabala izdevumiem 2009. gadam attiecībā uz plaša patēriņa precēm un 7 % no šiem izdevumiem precēm, kas nav paredzētas plašam patēriņam. Visbeidzot, no minētā 1.2. pielikuma izriet, ka četros apgabalos maksimālā tirdzniecības platība hipermārketiem bija noteikta 23 667 m^2 un tā bija sadalīta starp sešām pašvaldībām.

82 Jākonstatē, ka šie apstrīdētajā tiesiskajā regulējumā noteiktie īpašie ierobežojumi, aplūkoti kopumā, ievērojami ietekmē iespēju atvērt lielus tirdzniecības uzņēmumus Katalonijas autonomās kopienas teritorijā.

83 Šādos apstākļos apsvērumi, kurus dalībvalsts var izmantot, lai pamatotu atkāpi no brīvības veikt uzņēmējdarbību principa, ir jāpapildina ar šīs dalībvalsts veikta ierobežojošā pasākuma piemērotības un samērīguma analīzi, kā arī precīziem pierādījumiem, kas ļauj pamatot tās argumentāciju (skat. 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-161/07 Komisija/Austrija, Krājums, I-10671. lpp., 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

84 Jākonstatē, ka Spānijas Karaliste nav izvirzījusi pietiekamus pierādījumus, lai izskaidrotu iemeslus, kuru dēļ attiecīgie ierobežojumi būtu nepieciešami vēlamo mērķu sasniegšanai.

85 Ņemot vērā šāda skaidrojuma neesamību un būtiskās sekas, kādas attiecīgie ierobežojumi rada iespējām atvērt lielus tirdzniecības uzņēmumus Katalonijas autonomās kopienas teritorijā, ir jāuzskata, ka šajā ziņā noteiktie brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumi nav pamatoti.

86 No tā izriet, ka pirmais iebildums ir jāapmierina.

ii) Par otro iebildumu — par prasību un nosacījumiem īpašās tirdzniecības atļaujas saņemšanai lielu tirdzniecības uzņēmumu atvēršanai

— Par pirmajām trīs daļām

87 Ar otrā iebilduma pirmajām trīs daļām Komisija apstrīd likumību attiecīgi Likuma Nr. 7/1996 6. panta 1. punktam, ar kuru ir noteikts pienākums pirms lielu tirdzniecības uzņēmumu atvēršanas saņemt īpašu tirdzniecības atļauju, minētā 6. panta 2. punkta pirmajai daļai, ar kuru ir noteikts pienākums, izsniedzot šādu atļauju, ņemt vērā tirdzniecības vietu esamību attiecīgajā teritorijā, kā arī ietekmi, kādu jaunais uzņēmums varētu atstāt uz šīs teritorijas tirdzniecības struktūru, un Likuma Nr. 18/2005 8. pantam, kā arī Dekrēta Nr. 378/2006 31. panta 4. punktam un 33. panta 2. punktam, ar kuriem ir noteikts pienākums saņemt atzinumu par ekonomisko varu, kurš ir saistošs, ja tas nav labvēlīgs, un kuram ir jābūt nelabvēlīgam, ja ekonomiskā vara pārsniedz noteiktu vērtību.

88 Spānijas Karaliste norāda, ka apstrīdētās tiesību normas vispārēji pilda vides aizsardzības, teritorijas labiekārtošanas un patērētāju tiesību aizsardzības mērķus, attiecībā uz šo pēdējo minēto mērķi nodrošinot efektīvāku konkurenci cenu, kvalitātes un izvēles ziņā.

89 Komisija turpretī uzskata, ka minētajām tiesību normām ir tikai ekonomiski mērķi, jo to nolūks ir aizstāvēt mazos vietējos uzņēmumus.

90 Vispirms attiecībā uz pirmo daļu — par prasību pirms lielu tirdzniecības uzņēmumu atvēršanas saņemt īpašu tirdzniecības atļauju, kas izriet no Likuma Nr. 7/1996 6. panta 1. punkta, — ir jākonstatē, ka Komisija ne savā prasības pieteikumā, ne savā replikas rakstā, ne arī tiesas sēdē nav izklāstījusi, kā minētajai prasībai pašai par sevi varētu būt tikai ekonomiski mērķi.

91 Spānijas Karaliste savukārt ir uzsvērusi, ka attiecībā uz lielu tirdzniecības uzņēmumu izveidi tādu teritorijas labiekārtošanas un vides aizsardzības mērķu, kādi ir norādīti šī sprieduma 78. punktā, īstenošana ir atkarīga no iepriekšējas atļaujas procedūras. Šī dalībvalsts uzskata, ka zaudējumus, kādi varētu rasties šo mērķu nesasniegšanas gadījumā, nevarētu atlīdzināt *ex post*, proti, pēc izveides.

92 Šajā ziņā, kā ģenerāladvokāte konstatējusi savu secinājumu 91. punktā, preventīvu un tādējādi iepriekšēju pasākumu ieviešana šajā kontekstā ir jāuzskata par piemērotu, lai nodrošinātu vides aizsardzības mērķa īstenošanu. Pasākumu pieņemšana *a posteriori*, ja izrādās, ka jau uzcelta tirdzniecības uzņēmuma izveidei ir negatīva ietekme uz vides aizsardzību, šķiet, ir mazāk efektīva un dārgāka alternatīva, salīdzinot

ar iepriekšējas atļaujas sistēmu. Tāda pati argumentācija ir piemērojama attiecībā uz teritorijas labiekārtošanas mērķi.

93 Komisija nav norādījusi arī, kā prasība pirms liela tirdzniecības uzņēmuma atvēršanas saņemt iepriekšēju atļauju pati par sevi varētu pārsniegt to, kas ir nepieciešams minēto mērķu sasniegšanai.

94 Līdz ar to otrā iebilduma pirmā daļa ir jānoraida.

95 Turpretī ir jākonstatē, ka pienākums, kas izriet no Likuma Nr. 7/1996 6. panta 2. punkta pirmās daļas, izsniedzot šādu atļauju, ņemt vērā tirdzniecības vietu esamību attiecīgajā teritorijā, kā arī šī iebilduma otrajā daļā norādīto ietekmi, kādu jaunais uzņēmums varētu atstāt uz šīs teritorijas tirdzniecības struktūru, attiecas uz ietekmi uz jau esošu tirgotāju un tirgus struktūru, nevis patērētāju tiesību aizsardzību.

96 Tas pats attiecas uz pienākumu šīs atļaujas izsniegšanas procedūras ietvaros sagatavot atzinumu par ekonomisko varu, kurš ir saistošs, ja tas nav labvēlīgs, un kuram ir jābūt nelabvēlīgam, ja ekonomiskā vara pārsniedz noteiktu vērtību; šis pienākums izriet no Likuma Nr. 18/2005 8. panta, kā arī Dekrēta Nr. 378/2006 31. panta 4. punkta un 33. panta 2. punkta, kuri ir norādīti šī iebilduma trešajā daļā.

97 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka ar šiem noteikumiem tiek prasīts piemērot maksimālus ierobežojumus ekonomiskajai varai un ietekmei uz jau esošo mazumtirdzniecību, kurus pārsniedzot nav iespējams atvērt lielus tirdzniecības uzņēmumus un/vai jaunus vidējus tirdzniecības uzņēmumus.

98 Tā kā šādiem apsvērumiem ir tikai ekonomisks raksturs, tie saskaņā ar šī sprieduma 74. punktā atgādināto judikatūru nevar tikt uzskatīti par primāru vispārējo interešu apsvērumu.

99 Tādējādi otrā iebilduma otrā un trešā daļa ir jāapmierina.

— Par ceturto daļu

100 Šīs daļas ietvaros Komisija apstrīd Likuma Nr. 7/1996 6. panta 2. punkta otrās daļas, kurā ir noteikts pienākums konsultēties ar Konkurences uzraudzības tiesu, atbilstību EKL 43. pantam.

101 Spānijas Karaliste vispārēji norāda, ka noteikumi saistībā ar īpašas tirdzniecības atļaujas iegūšanu, tostarp tie, ar kuriem ir noteikts pienākums konsultēties ar Konkurences uzraudzības tiesu, ir pamatoti ar teritorijas labiekārtošanas, vides aizsardzības, kā arī patērētāju tiesību aizsardzības mērķiem, ka šie noteikumi ir piemēroti, lai nodrošinātu šo mērķu sasniegšanu, un tie nepārsniedz šo mērķu sasniegšanai vajadzīgo.

102 Komisija nav norādījusi iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka šādi norādītais Spānijas Karalistes pamatojums nevar tikt atbalstīts.

103 Tā kā nav konkrētu precizējumu attiecībā uz šo daļu un ņemot vērā, kā ģenerāladvokāte to konstatējusi savu secinājumu 96. punktā, ka pienākums konsultēties ar iestādi, kuras pienākumos ietilpst konkurences jautājumu izpēte, pieņemot nesaistošu atzinumu, šķiet piemērots, lai garantētu Spānijas Karalistes norādīto mērķu sasniegšanu, nepārsniedzot to sasniegšanai vajadzīgo, otrā iebilduma ceturtā daļa ir jānoraida.

— Par piekto daļu

104 Otrā iebilduma piektā daļa attiecas uz prasību konsultēties ar Tirdzniecības vietu komiteju, kas izriet no Likuma Nr. 18/2005 11. panta un Dekrēta Nr. 378/2006 26. panta.

105 Šajā ziņā nešķiet, ka Komisija kritizētu minētās komitejas esamību vai pašu pienākumu ar to konsultēties, bet drīzāk faktu, ka tās sastāvā ir saimnieciskās darbības subjekta, kurš Katalonijā vēlas izveidot jaunu lielu uzņēmumu, iespējamie konkurenti.

106 Tāpat kā attiecībā uz citām šī iebilduma daļām Spānijas Karaliste norāda, ka šos noteikumus pamato teritorijas labiekārtošanas, vides aizsardzības un patērētāju tiesību aizsardzības mērķi, kuri ir piemēroti, lai nodrošinātu šo mērķu sasniegšanu, un nepārsniedz šo mērķu sasniegšanai vajadzīgo.

107 Likuma Nr. 18/2005 11. pantā ir paredzēts, ka Tirdzniecības vietu komiteja sagatavo atzinumu ne tikai par jautājumiem saistībā ar *Generalitat* izsniedzamajām tirdzniecības atļaujām, bet arī par plānošanas jautājumiem saistībā ar to teritoriju noteikšanu, kurās var atvērt tirdzniecības uzņēmumus, tostarp par priekšlikumu iesniegšanu grozījumiem *PTSEC* un "apvienotu pilsētu teritoriju" noteikšanu.

108 Šādas komitejas izveide, kuras uzdevums ir sagatavot atzinumu pirms lēmuma par atļaujas piešķiršanu vai atteikumu pieņemšanas, tostarp ņemot vērā teritorijas labiekārtošanu un vides aizsardzību, ir piemērota, lai nodrošinātu saistībā ar to paredzēto mērķu sasniegšanu, izmantojot šo noteikumu.

109 Turklāt, kā ģenerāladvokāte konstatējusi savu secinājumu 102. punktā, šādas komitejas esamība, kā arī tās uzdevumi nepārsniedz minēto teritorijas labiekārtošanas un vides aizsardzības mērķu sasniegšanai vajadzīgo.

110 Turpretī nešķiet, ka vēlamo mērķu sasniegšanai būtu piemērots Dekrēta Nr. 378/2006 26. panta 1. punkts, saskaņā ar kuru minētās komitejas sastāvā ir septiņi locekļi, kuri pārstāv *Generalitat* dienestus, seši pašvaldību pārstāvji, septiņi tirdzniecības nozares pārstāvji, kā arī divi eksperti, kurus izvēlas *Generalitat* Tirdzniecības departaments, un sekretārs.

111 Jākonstatē, ka vienīgās nozares intereses, kas ir pārstāvētas šajā komitejā, ir jau esošo vietējo uzņēmumu intereses. Tomēr šāds veidojums, kura ietvaros nav pārstāvētas ne ar vides aizsardzību, ne patērētāju tiesību aizsardzību saistītās intereses, lai gan tā sastāvā ir atļaujas pieteicēja iespējamie konkurenti, nevar tikt uzskatīts par piemērotu

instrumentu teritorijas labiekārtošanas, vides aizsardzības un patērētāju tiesību aizsardzības mērķu sasniegšanai.

112 Tādējādi ar Likuma Nr. 18/2005 11. pantu ieviestā Tirdzniecības vietu komiteja un šajā pantā norādītās tās funkcijas var būt pamatotas. Turpretī Dekrēta Nr. 378/2006 26. pantā paredzētais tās sastāvs nav piemērots, lai garantētu šīs komitejas izveides mērķu sasniegšanu.

113 No tā izriet, ka otrā iebilduma piektā daļa ir jāapmierina tiktāl, ciktāl tā attiecas uz Dekrēta Nr. 378/2006 26. pantā paredzētās minētās komitejas sastāvu.

— Par sesto daļu

114 Ar otrā iebilduma sesto daļu Komisija apstrīd Likuma Nr. 18/2005 10. panta saderīgumu Savienības tiesībām.

115 Tā saistībā ar to norāda, ka vairāki kritēriji, kurus ievērojot, *Generalitat* vai pašvaldību iestādēm ir jālemj par tirdzniecības atļauju pieteikumiem, ir neprecīzi. Precīzāk tā norāda uz "priekšnoteikumiem, kuri nosaka projekta drošību un tirdzniecības vietas iekļaušanu pilsētvidē", "projekta izraisīto mobilitāti" un "patērētāju tiesībām saņemt plašu un daudzveidīgu preču piedāvājumu preču kvalitātes, kvantitātes, cenas un

īpašību ziņā". Komisija uzskata, ka šādi kritēriji pieteicējiem traucē precīzi novērtēt savas iespējas saņemt atļauju un piešķir pārāk lielu rīcības brīvību iestādēm, kuras izsniedz atļaujas.

116 Spānijas Karaliste atzīst, ka "patērētāju tiesību saņemt plašu un daudzveidīgu preču piedāvājumu preču kvalitātes, kvantitātes, cenas un īpašību ziņā" kritēriju var uzskatīt par nepietiekami precīzu, tomēr norāda, ka tā tas nav abu pārējo apstrīdēto kritēriju gadījumā. Katrā ziņā šī dalībvalsts norāda, ka precīzas definīcijas trūkuma fakts pats par sevi kritērijus nepadara nepiemērotus vides aizsardzības un patērētāju tiesību aizsardzības mērķu sasniegšanai. Turklāt Savienības likumdevējs izmantojot tādu pašu tehniku, norādot piemērojamos kritērijus, bet nenorādot vērtības, attiecībā pret kurām būtu iespējams iepriekš precīzi noskaidrot, vai pieteikums tiks apmierināts.

117 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisija neapstrīd attiecīgo kritēriju raksturu, bet tikai to neprecizitāti. Pat ja pastāv vienprātība, ka integrācija pilsētvidē, ietekme uz ceļu un sabiedriskā transporta izmantošanu, kā arī patērētājiem pieejamā izvēle ir leģitīmi kritēriji, lemjot par to, vai būtu jāpiešķir atļauja tirdzniecības uzņēmumu atvēršanai, ir jākonstatē, kā ģenerāladvokāte to ir darījusi savu secinājumu 116. punktā, ka ir grūti iepriekš precizēt sliekšņus vai precīzus maksimālos ierobežojumus, nenosakot tādu stingrības pakāpi, ar kuru vēl vairāk tiktu ierobežota brīvība veikt uzņēmējdarbību.

118 Tā kā Likuma Nr. 18/2005 10. pantā minētie kritēriji nav tik neprecīzi, lai tie nebūtu piemēroti Spānijas Karalistes norādīto teritorijas labiekārtošanas, vides aizsardzības un patērētāju tiesību aizsardzības mērķu sasniegšanai, vai nesamērīgi saistībā ar šiem mērķiem, otrā iebilduma sestā daļa ir jānoraida.

iii) Par trešo iebildumu saistībā ar vairākiem tirdzniecības atļaujas piešķiršanas procesa aspektiem

— Par pirmo daļu

119 Ar trešā iebilduma pirmo daļu Komisija kritizē "negatīvās klusēšanas" sistēmu, kas ir paredzēta Likuma Nr. 18/2005 6. un 7. pantā.

120 Spānijas Karaliste apgalvo, ka šī sistēma rada garantiju visu to ieinteresēto personu labā, kuras kompetentajai iestādei ir iesniegušas pieteikumu tirdzniecības atļaujas saņemšanai, kas saskaņā ar minētajiem noteikumiem ir nepieciešama vidēju un lielu tirdzniecības uzņēmumu atvēršanai, paplašināšanai vai pārvietošanai. Šāds mehānisms pieteikuma iesniedzējam ļautu rīkoties administrācijas bezdarbības gadījumā, pēc noteiktā maksimālā termiņa beigām vēršoties tiesā ar lūgumu lemt par atļaujas piešķiršanu lēmuma neesamības gadījumā.

121 Komisija norāda, ka minētais mehānisms neesot samērīgs un ka tādu pašu mērķi varot sasniegt, izmantojot "pozitīvās klusēšanas" sistēmu.

122 Taisnība, ka sistēma, ar kuru būtu noteikts, ka atļaujas pieteikums tiek uzskatīts par piešķirtu, nevis atteiktu, ja noteiktajā termiņā nav pieņemts neviens lēmums par tā atteikumu, var šķist mazāk ierobežojoša. Šāda sistēma, kā to norādījusi ģenerāladvokāte savu secinājumu 120. punktā, turklāt ir paredzēta Dekrēta Nr. 378/2006 33. panta 5. punktā attiecībā uz atzinuma par ekonomisko varu sniegšanu.

123 Tomēr, kā tika atgādināts šī sprieduma 75. punktā, lai gan ir tiesa, ka dalībvalstij, kura atsaucas uz primāru vispārējo interešu apsvērumu, lai pamatotu pārvietošanās brīvības ierobežojumu, ir jāpierāda, ka tās tiesiskais regulējums ir atbilstošs un nepieciešams, lai sasniegtu leģitīmo mērķi, ar šo pierādīšanas pienākumu nevar pieprasīt, lai šī dalībvalsts pozitīvi pierādītu, ka neviens cits iespējamais pasākums neļauj tādos pašos apstākļos sasniegt minēto mērķi.

124 Šajā ziņā dalībvalstīm nebūtu liedzama iespēja sasniegt tādus mērķus kā vides aizsardzība, teritorijas labiekārtošana un patērētāju tiesību aizsardzība, ieviešot noteikumus, kuru izpildi kompetentās valsts iestādes varētu viegli uzraudzīt un kontrolēt (pēc analoģijas skat. 2010. gada 16. decembra spriedumu lietā C-137/09 *Josemans*, Krājums, I-13019. lpp., 82. punkts).

125 Tā kā tirdzniecības atļaujas pieteikuma procedūras ietvaros paredzētās negatīvās klusēšanas sistēmas mērķi ir vides aizsardzība, teritorijas labiekārtošana un patērētāju tiesību aizsardzība un tās uzdevums ir nodrošināt tiesisko drošību gadījumā, ja iestāde, kura ir atbildīga par lēmuma pieņemšanu par šo pieteikumu, paredzētajā termiņā nepieņem skaidru lēmumu, nosacījums, ka šāda bezdarbība ir jāuzskata par netiešu lēmumu par atteikumu, tādējādi ieinteresētajai personai, kura ir iesniegusi minēto pieteikumu, ļaujot vērsties tiesā, šķiet tāds noteikums, kura izpildi kompetentās valsts iestādes varētu viegli uzraudzīt un kontrolēt. Spānijas Karaliste turklāt ir paskaidrojusi, ka, ja minētās sistēmas ietvaros netiek pieņemts lēmums, administrācijai joprojām ir pienākums pieņemt pamatotu tiesību aktu procesa izbeigšanai.

126 No tā izriet, ka trešā iebilduma pirmā daļa ir jānoraida.

— Par otro daļu

127 Trešā iebilduma otrās daļas ietvaros Komisija norāda, ka Likuma Nr. 18/2005 12. pantā paredzētās nodevas atļaujas pieteikuma izskatīšanai un atzinuma par ekonomisko varu sagatavošanai attiecīgajiem saimnieciskās darbības subjektiem rada izdevumus, kas var tos atturēt no uzņēmējdarbības Katalonijas teritorijā. Šīs nodevas, kuras nav saistītas ar tirdzniecības atļaujas izsniegšanas procedūru, esot nesamērīgas.

128 Spānijas Karaliste norāda, ka šīs nodevas ir noteiktas konkrētā apmērā par katru plānotās tirdzniecības platības kvadrātmetru. Sākotnēji šis apmērs tika aprēķināts, 1994. un 1995. gadā radušās procedūras izmaksas dalot ar attiecīgajos pieteikumos norādīto kvadrātmetru skaitu, un kopš tā laika ir pielāgots atbilstoši inflācijai. Tas uzņēmumiem ļaujot iepriekš precīzi aprēķināt nodevu apmēru. Šī dalībvalsts piebilst, ka minēto nodevu samaksa tiek noteikta pa daļām, tādējādi pieteicējam, kurš atsauc projektu, nav jāmaksā nodevas pilnā apmērā, turklāt nodevas parasti vidēji sasniedz aptuveni 0,1 % no kopējām projekta izmaksām.

129 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka šāda maksājamo nodevu apmēra noteikšanas metode saprātīgi atspoguļo minētās izmaksas kopumā, būtiski nenovirzoties no faktiskajām izmaksām katrā individuālā gadījumā. Turklāt to noteikšanas metode, kas atbilst atbilstoši kvadrātmetram noteiktai summai, rada priekšrocības pārskatāmi paredzēt procedūras izmaksas.

130 Tādēļ trešā iebilduma otrā daļa ir jānoraida.

— Par trešo daļu

131 Tā kā atbilstoši šī sprieduma 99. punktam otrā iebilduma trešā daļa ir jāapmierina, jo Tiesa ir konstatējusi, ka Likuma Nr. 18/2005 8. pantā, kā arī Dekrēta Nr. 378/2006 31. panta 4. punktā un 33. panta 2. punktā paredzētā atzinuma par ekonomisko varu izstrāde nevar tikt atbalstīta, nav pamata lemt par šāda ziņojuma saņemšanas un spēkā esamības termiņu saprātīgumu, kuru Komisija apstrīd trešā iebilduma trešajā daļā.

Par tiesāšanās izdevumiem

132 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 3. punkta pirmajai daļai, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Tā kā šajā gadījumā lietas dalībnieku prasības ir apmierinātas tikai daļēji, ir pamats nolemt, ka katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

133 Atbilstoši šī paša reglamenta 69. panta 4. punkta pirmajai daļai Dānijas Karaliste, kas iestājusies šajā lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) Spānijas Karaliste nav izpildījusi EKL 43. pantā paredzētos pienākumus, pieņemot un/vai atstājot spēkā šādus noteikumus:

— 2005. gada 27. decembra Likuma Nr. 18/2005 par tirdzniecības vietām (*Ley 18/2005 de equipamientos comerciales*) 4. panta 1. punktu tiktāl, ciktāl ar to ir aizliegts izveidot lielus tirdzniecības uzņēmumus ārpus apvienotām pilsētu teritorijām ierobežotā skaitā pašvaldību;

— 2006. gada 10. oktobra Dekrēta Nr. 379/2006 par sektoriālā mazumtirdzniecības vietu teritoriālā plāna apstiprināšanu (*Decreto 379/2006 por el que se aprueba el Plan territorial sectorial de equipamientos comerciales*) pielikuma 7. pantu un 10. panta 2. punktu, kā arī tā I pielikumu tiktāl, ciktāl ar šiem noteikumiem jaunu hipermārketu izveide ir ierobežota ar samazinātu apgabalu skaitu un noteikts, lai šādos jaunos hipermārketos izdevumi plaša patēriņa precēm nepārsniegtu 9 % un 7 % — precēm, kas nav paredzētas plašam patēriņam;

— 1996. gada 15. janvāra Likuma Nr. 7/1996 par mazumtirdzniecības regulējumu (*Ley 7/1996, de ordenación del comercio minorista*) 6. panta 2. punkta pirmo daļu, 2005. gada 27. decembra Likuma Nr. 18/2005 par tirdzniecības vietām 8. pantu un 2006. gada 10. oktobra Dekrēta Nr. 378/2006 par Likuma Nr. 18/2005 izpildi (*Decreto 378/2006 por el que se desarolla la Ley 18/2005*) 31. panta 4. punktu un 33. panta 2. punktu tiktāl, ciktāl ar šiem noteikumiem tiek pieprasīts piemērot maksimālus ierobežojumus ekonomiskajai varai un ietekmei uz jau esošo mazum-

tirdzniecību, kurus pārsniedzot, nav iespējams atvērt lielus tirdzniecības uzņēmumus un/vai jaunus vidējus tirdzniecības uzņēmumus, un

— **2006. gada 10. oktobra Dekrēta Nr. 378/2006 par Likuma Nr. 18/2005 izpildi 26. pantu tiktāl, ciktāl ar to ir noteikts *Comisión de Equipamientos Comerciales* (Tirdzniecības vietu komiteja) sastāvs, nodrošinot jau esošu mazumtirdzniecības uzņēmumu interešu pārstāvību un neparedzot aktīvu vides aizsardzības apvienību un patērētāju tiesību aizsardzības interešu grupu pārstāvību;**

2) **nav pamata lemta par prasību tiktāl, ciktāl tā attiecas uz 2006. gada 10. oktobra Dekrēta Nr. 378/2006 par Likuma Nr. 18/2005 izpildi 33. panta 5. un 7. punkta atbilstību EKL 43. pantam;**

3) **pārējā daļā prasību noraidīt;**

4) **Eiropas Komisija, Spānijas Karaliste un Dānijas Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

[Paraksti]